№ 262. Środa 14. Listopada 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Inserцya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gminy *Bilcze* i *Bilcze Dobrokut* w obwodzie Czortkowskim obowiązały się po wieczne czasy dla założenia spólnej szkoły w Bilczu, na wynoszącym ½ morga gruncie gminnym wystawić budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, resztę rzeczonego gruntu odstąpić na założenie szkółki drzew owocowych, sprawiać porządki szkolne, na opał szkoły dostarczać rocznie dziesięć kóp słomy okłociastej, a w razie, jeżliby nauczyciel za własne pieniądze drzewa sobie kupił, przystawić je i łupać, na opłacenie stróża szkolnego do czyszczenia szkoły i posługi składać rocznie dwanaście złr., a nakoniec płacić każdoczesnemu nauczycielowi Sto pięćdziesiąt (150) złr. w. a. gotówką, dodając mu do tego ośmdziesiąt mierzyc twardego zboża w naturze, mianowicie 26⅔ mierzyc pszenicy, 26⅔ żyta i tyleż kukurudzy rocznie.

Na częściowe pokrycie dotacyi w gotówce ofiarowały obie rzeczone gminy 2 sztuk 5% obligacyi pożyczki narodowej w ogólnej wartości 840 złr., których procenta każdoczesny nauczyciel sam będzie odbierać. Gmina Monastyrek, której należało się z tych 2 obligacyi 109 złr., zrzekła się ich na korzyść szkoły w Bilczu.

Oprócz tego obowiązał się gr. kat. pleban w Bilczu ks. Jan Strzelbicki płacić rocznie na polepszenie dotacyi nauczyciela 5 złr. a gr. kat. wikaryusz w Bilczu Dobrokucie ks. Michał Nowakowski rocznie 2 złr. w. a. obadwaj na czas swojego urzędowania kapłańskiego w rzeczonych miejscach, zaś dzierżawca propinacyi, Lippa Heller, przez czas swojej dzierżawy rocznie 2 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o podniesienie oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galic. Namiestnictwa.

Lwów, 4. listopada 1866.

Część nieurzędowa.

Lwów, 14. listopada.

Dzienniki pruskie zajmują się teraz głównie kwestyami *organizacyi północno niemieckiego związku* i przynoszą w tym względzie cały szereg faktycznych podań, domysłów i zaprzeczeń. „Weser-Ztg. miała się dowiedzieć, że już na odbytej 7. b. m. radzie gabinetowej otrzymał projekt konstytucyi północno-niemieckiego związku sankcyę królewską. „Kreuzztg.“ zaś utrzymuje przeciwnie, że dotąd nieistnieje wcale taki wypracowany projekt. Że jednak odbywały się już narady nad odnośnemi kwestyami, potwierdzają to także z innej strony, i „Gazecie Wrocławskiej“ donoszą, że przytem występowała zawsze najprzód kwestya względem wojskowej organizacyi. „Lud pruski — powiada ta korespondencya — który dotąd ponosił największe ciężary dla zabezpieczenia Niemiec, może żądać, ażeby organizacya wojskowa była wszędzie jednakowa, i ażeby koszta rozłożone zostały w równej mierze podług liczby głów na pojedyncze państwa. Także ustawa wyborcza dla północno-niemieckiego związku będzie teraz, gdy już nastąpiło jej ogłoszenie, zaprowadzona rozporządzeniami królewskiemi w pojedyńczych państwach, rozumie się na teraz tylko prowizorycznie, dopokąd niezostanie uchwalona w drodze konstytucyjnej. Do krajów, w których to rozporządzenie wejdzie w moc obowiązującą, należą także Księstwa nadelbiańskie z wyjątkiem Lauenburga, gdzie jest potrzebny akt prawodawczy, który jednak może już nastąpić, gdyż rząd postarał się już w tym względzie o przyzwolenie stanów.

Program „liberalnego centralnego komitetu wyborczego“ uważa za najbliższe zadanie północno-niemieckiego parlamentu, starać się o to, ażeby 1) nastąpiło przeniesienie władzy rządowej pod względem interesów wojskowych, dyplomatycznych, celnych, handlowych i komunikacyjnych na koronę pruską; 2) ażeby zapewnione zostały stanowcze prerogatywy parlamentowi pod względem budżetu i prawodawstwa, a narodowi spólne niemieckie prawo cywilne i autonomia we wszystkich sprawach niecywilnych. Zabawnem jest to, co powiada program o konieczności przekształcenia związku północno-niemieckiego, „w ogólne państwo narodu niemieckiego.“ Coby przy tak dalece sięgającem przewodnictwie korony pruskiej pozostawało jeszcze do czynienia ogólnemu państwu narodu niemieckiego, trudno odgadnąć. Nierównie więcej w duchu narodowym manifestuje się opinia publiczna w południowych Niemczech. W niedzielę miało się odbyć w Sztuttgardzie zgromadzenie badeńskich, wirtemberskich i bawarskich deputowanych. Miał tam przyjść pod obradę program, ułożony przez deputowanych badeńskich, który odznacza się tem, że oparty jest na zasadach czysto niemieckich. Trzyma się on federacyi i potępia wykluczenie niemieckiej Austryi. — W krajach wcielonych nie ustaje agitacya przeciw Prusom. W Hanowerze odbyło się 8. b. m. zgromadzenie 130 właścicieli dóbr, które uchwaliło odezwę do ludu.

Dzienniki berlińskie donoszą, że Rosya dała deklaracye zupełnie zaspokajające co do swych uzbrojeń, przy czem rząd rosyjski oświadczył, że rekrutacya w Polsce i ani jednej trzeciej części nie jest tak silna jak była przed dwoma laty.

W Berlinie krąży wieść o zjeździe Cesarza Francuzów z Królem pruskim, po czem Cesarz zwiedziłby Berlin.

O aresztowaniach w Paryżu, o których donosił telegraf, pisze „Evenement“ z 8. b. m.: „Od wczoraj zajmują się w dzielnicy Quartier latin wielce polityczną aresztacyą, dokonaną poprzedniej nocy w pewnym domu przy bulwarze św. Michała. Aresztowano tam 42 osób, po największej części słuchaczów praw i medycyny, i odstawiono ich do prefektury policyi. Kilku komisarzów policyi zajmuje się śledztwem w tej sprawie i czyniono poszukiwania w pomieszkaniach obżałowanych. Jak się zdaje, obwiniono ich, że w spomnionym domu odbywały się tajne zgromadzenia.“

Jak donosi „La France“, miało odbyć się w poniedziałek trzecie posiedzenie komisyi, zajmującej się reorganizacyą armii. Sądzą, że na tem posiedzeniu przyjęty został projekt rekrutacyi w takiej formie, w jakiej ma być przedłożony izbom. Zdaje się zresztą, że wszyscy członkowie zgodzili się już na główne podstawy. Jeżli te podstawy są już stanowczo ułożone, tedy zdaje się być podobnem do prawdy, że inne komisye, złożone z ludzi fachowych, otrzymają polecenie wypracowania nowego projektu reorganizacyi armii.

„Patrie“ utrzymuje, że odjazd Cesarza i Cesarzowej do Compiegne nastąpi we wtorek. Cesarzewicz będzie towarzyszyć swoim rodzicom. Pogłoski utrzymują, że Cesarzowa ma stały zamiar odbycia pielgrzymki do Rzymu.

Podane w telegramie doniesienie z „Gazette de France“ o *wybuchnięciu powstania w Barcelonie* jest w całości następujące: Nasi korespondenci donoszą nam, że w Barcelonie wybuchło powstanie, ale nieznany jest jeszcze rozmiar i rezultat jego. Spodziewają się jednak, że energia jenerałów Narvaeza i Calonge prędko je uśmierzy. Powstanie to nie okazuje umyślnie żadnej barwy antidynastycznej; nie słyszano bowiem żadnych okrzyków na cześć unii iberyjskiej. Jenerał Prim, który ma być i tą razą sprawcą i przywódzcą powstania, i o którego obecności w Bajonnie doniesiono, miał nauczony niepomyślnym skutkiem swego ostatniego rokoszu zalecić powstańcom, ażeby przynajmniej pozornie podnieśli oręż tylko przeciw gabinetowi Narvaeza; ale domyślają się, coby natychmiast nastąpiło, gdyby powstanie zwyciężyło. Nasi korespondenci dodają, że powstańcom nie ma zbywać na pieniądzach, gdyż przed ośmiu dniami przechodziło przez Bajonnę kilka skrzyń złota z tajemniczem przeznaczeniem. — Także „Liberte“ przynosi bardzo groźną wiadomość. Jej korespondent madrycki pisze jej, że w Saragossie aresztowano bardzo wiele osób cywilnych, i że oprócz tego uwięziono jednego kapitana, dwóch oficerów i wszystkich sierżantów od artyleryi tamtejszej załogi.

Kwestya rzymska zajmuje umysły coraz silniej, przy zbliżaniu się terminu, w którym wojska francuzkie według konwencyi wrześniowej Rzym opuścić mają. O kwestyi rzymskiej pisze „Allgem. Augsb. Ztg.“ z półurzędowego źródła co następuje:

„Alokucya papiezka, krom w kółkach klerykalnych, wszędzie przykre zrobiła wrażenie. Jakkolwiek bądź, słowa papiezkie nie zmienią w niczem położenia rzeczy, nic bowiem takiego się nie stanie, coby zmusiło Papieża do opuszczenia Rzymu, jak tem zagroził. Słowa rewolucyi: „Rzym stolica Włoch“ straciły od dawna znaczenie swoje, między Włochami przemaga przekonanie, iż Rzym wcale się nie kwalifikuje na stolicę dzisiejszego Królestwa włoskiego, rząd więc włoski nie będzie zważał na parcie tak zwanego stronnictwa ruchu, i nie da się popchnąć ku nieprzyjacielskiemu wystąpieniu przeciwko Papieżowi. Jeżeli Rzym nie może być stolicą Włoch a przestałby być rezydencyą Papieża, w takim razie Rzym zapełnieby był zniszczony. Trudno się więc obawiać ruchu rewolucyjnego po wymarszu Francuzów, a Cesarz Napoleon ma obowiązek czuwania nad wykonaniem konwencyi wrześniowej ze strony rządu włoskiego. Nie widzimy przeto żadnego niebezpieczeństwa dla Papieża. Pod względem finansowym położenie Ojca św. wkrótce znacznie się polepszy. Chociaż bowiem kwestya długu papiezkiego nie jest jeszcze zupełnie uregulowana, to jednak wątpić nie można, iż uregulowanie to wkrótce nastąpi. Pieniądze zawsze ważną są rzeczą dla każdego rządu nie tylko w czasie wojny lecz i w czasie pokoju. Dla zabezpieczenia zresztą niepodległości Papieża, potrzeba szczerego porozumienia się z królestwem włoskiem; rzecz to wprawdzie trudna, lecz dobrym jest znakiem, że Król włoski wysyła p. Vegezzego w nowej misyi do Rzymu dla rozpoczęcia negocyacyi. Król więc musi wiedzieć, że w Rzymie są dążności do pojednania. Wieść, jakoby panowanie Papieża, według dawniejszego projektu księcia Napoleona, ograniczyć miano na część

tylko Rzymu, żadnej nie ma podstawy. Terytoryum rzymskie nie będzie zmniejszone, i na nic się nie przydadza negocyacye względem przyłączenia do Włoch miasta Viterbo, które sie za tem przyłączeniem oświadczyło. Zresztą rząd angielski nie życzy sobie wcale, żeby Papież przeniósł się na wyspę Maltę. Rząd angielski wcale się na to nie zgadza."

Według „Correspondenza italiana" otwarcie nowej kadencyi włoskiego parlamentu naznaczone zostało na dzień 12. grudnia.

Zapewniają, iż Ojciec św. wydał napomnienie do kardynała patryarchy weneckiego i do biskupów weneckich, z powodu postawy ich podczas plebiscytu.

Trwają ciągłe usiłowania gwoli wywołania rozruchów w Rzymie po ustąpieniu Francuzów, w tym celu sprowadzają broń i amunicyę, lecz rząd włoski stara się temu według możności przeszkodzić. Jakoż udało mu się zasekwestrować kilka skrzyń broni i odezw podburzających, które jako paki z towarami do Neapolu i Rzymu odejść miały. Rządowi prócz tego wiadomo, że do stu skrzyń z fuzyami angielskiemi wyładowane być mają na wybrzeżach papiezkich, a mianowicie w punktach między Porto d'Anzio, Ostia i Furmicino położonych.

Londyński „International" zapewnia, iż rząd rosyjski dal zupełnie zadowalniające explikacye względem nakazanej rekrutacyi, która jedynie przeznaczona jest do zapełnienia luk, jakie w armii w roku 1864 i 1865 powstały. „La France" robi z tego powodu uwagę, iż zostawiając „Internationalowi" odpowiedzialność za jego twierdzenie, skonstatować wszelako musi, że manifest rosyjski nakazuje jednoczesną rekrutacyę w wschodniej i zachodniej części państwa, dotąd zaś zwykła rekrutacya odbywała się kolejno raz na wschodzie, drugi raz na zachodzie. Nie można więc uważać rekrutacyi tej jako równe znaczenie mającej z corocznym poborem rekrutów we Francyi, jak to jeden dziennik interesom rosyjskim głównie oddany, przedstawić usiłuje.

Doniesienia z Kandyi są sprzeczne, według tego jak pochodzą wprost z wyspy tej lub z Aten. Korespondent „Osserv. triestino" potwierdza wiadomość o zwycięztwie Turków w dn. 24. października na drodze do Słokii wiodącej. Dodaje, że Kandyoci stracili do 500 ludzi, a między nimi 130 żołnierzy greckich. Donosi też, iż Kandyoci, najpierwszych potrzeb pozbawieni, pragnąc pokoju, wysłali deputacyę dla negocyacyi o poddanie się. Do wsi w dolinach położonych, wracają znów włościanie, ażeby zebrać przynajmniej zbiór oliwy i sądzą, że i ci co w wielkiej trwodze na stały ląd grecki uciekli, wkrótce znów powrócą.

Doniesienia z Aten opiewają wcale odmiennie. Przyznają się wprawdzie, że Kandyoci opuścić musieli wiele pozycyi, że się do Sfakii cofnąć musieli, i że ochotnicy greccy ciężkie straty ponieśli. Z innej zaś strony utrzymują, że we wschodniej części wyspy sprzyjał los wojny powstańcom, tak, że zdołali opanować silną pozycyę w Mirone. Także miał przywieźć im z Syry parostatek „Panhellenion" oprócz materyałów wojennych jeszcze 300 ochotników. W Korfu nakoniec nie przypuszczają wcale możliwości przytłumienia powstania. Zaprzeczają telegraficznej wiadomości o pojmaniu 138 greckich oficerów, gdyż wszystkiego udało się do Kandyi najwięcej 8 do 10 greckich oficerów; utrzymują, że pod Rettimo zorganizowali się powstańcy nanowo, i upatrują w przybyciu ochotników garybaldowskich znakomity żywioł do dalszego poparcia powstania. Do Aten miało przybyć także wielu Garibaldzistów.

Według „New-York Herald" rząd Stanów zjednoczonych postanowić miał interweniować w Mexyku po opuszczeniu tego kraju przez wojsko francuzkie. Być może" mówi dziennik ten, „że interwencya nasza nastąpi przez wysłanie korpusu ochotników, zawerbowanych we wszystkich państwach unii, pod dowództwem oficerów regularnego wojska. Ogólna liczba tych ochotników nie będzie przenosić 20.000 ludzi.

Monarchia austryacka.

Lwów, 13. listopada. *(Ułaskawienie poddanych c. k. austryackich, znajdujących się w niewoli rosyjskiej.)* Podług wiadomości urzędowych z Warszawy skłonił się Jego Mość Cesarz rosyjski za wstawieniem się c. k. austryackiego rządu do ułaskawienia następujących w niewoli rosyjskiej znajdujących się poddanych austryackich, których uwolnienie ma wkrótce nastąpić:

Alonosiewicz Franciszek z Słocimy, *Aleksiewicz* Kazimierz z Grybowa, *Andres* Jakób z Kurzyny, *Adamski* Konstanty z Brzezówki, *Bogiński* Karol z Wadowic, *Biela* Andrzej, *Borowicki* Kajetan, *Brandysiewicz* Felix, *Bendo* Władysław i *Brzański* Wojciech z Krakowa, *Banach* Wawrzyniec z Krzeszowic, *Barat* Janos z Kapot (w Węgrzech), *Bieda* Andrzej z Chobrzyna (Liszki), *Berini* Roman z Tarnawy (Wadowice), *Bielecki* Jan vel *Noworyta* Franciszek z Tenczyna, *Brzozowski* Piotr z Sokołowa, *Bar* Władysław z Rawy, *Bartkiewicz* Leopold vel *Skupiński* Tomasz z Chrzanowa, *Burol* Marcin z Wadowic, *Blidel* Konstanty z Wieliczki, *Bytomski* Bolesław z Krakowa, *Cepuch* Błażej z Bronowic, *Cygankiewicz* Antoni z Krakowa, *Ceranowski* Walenty z Brodów, *Czerpecki* Antoni z Rymanowa, *Czajkowski* Rudolf z Krakowa, *Dobrzyński* Ludwik z Dembowca, *Dobranowski* Józef z Krakowa, *Dusik* Jan z Dąbrowy (Kraków), *Doroba* Marcin z Olchowy, *Dedowicz* Antoni z Tarnowa, *Dembski* August z Bochni, *Datul* Jan z Silaz, *Dura* Sebastyan z Myszłakowic, *Dubczak* Mikołaj z Suchodół, *Elinger* Eugieniusz ze Stryja, *Elek* Andrzej z Wadowic, *Furlik* Jan z Woli Zarzyckiej, *Feliciński* Wojciech z Krakowa, *Fijałkowski* Władysław z Krakowa, *Fryc* Wojciech z Nowej Ossy (Liszki). *Gawroński* Antoni z Tarnowa, *Grabowski* Jan z Krosna. *Gołubowicz* vel *Hołubowicz* Antoni z Krakowa, *Ginter* Julian z Sącza, *Grubert* vel *Hrubert* Bolesław ze Lwowa, *Gasiński* Franciszek z Krakowa, *Gleń* Bartłomiej z Krzeszowic, *Galler* v. *Haller* Fryderyk z Badenu, *Gawał* Juliusz z Rzeszowa, *Galczyk* Wincenty z Wieliczki, *Gruszczyński* Karol z Krakowa (Kalwarya). *Górecki* Maciej z Przemyśla. *Gadomski* Wojciech z Krakowa, *Gowenda* Maciej z Kęt, *Grabczyk* Ignacy z Krakowa, *Gasz* Józef z Czechowic (Biała), *Goden* Maciej z Czerny (Kraków), *Gruszka* Wojciech z Kaposzówki (Żółkiew), *Ginsewicz* Jan z Adamówki (Sieniawa). *Gorcyszczak* Jakób i *Głubczyński* Karol z Krakowa, *Gawriluk* v. *Hawriluk* Andrzej z Zbaraża (Tarnopol), *Gold* Karol z Kęt. *Górecki* Bogumił z Podzamok (Węgry), *Gratiński* Sebastyan z obwodu Lwowskiego, *Gettler* Józef z Hautznewa (Wadowice), *Hajdukiewicz* Jan z Adamówki, *Halbritter* Ludwik ze Lwowa, *Hermann* Jan z obwodu Lwowskiego, *Hrostek* Karol z Tarnowa, *Hardzin* Tadeusz z Jaworzna (Kraków). *Juszczyk* Piotr z Chrzanowa, *Jacko* Adam z Lipowa, *Jakobsohn* Józef z Libartowa, *Jadłowski* Józef z Lipnicy. *Jajkiewicz* Wincenty z Krakowa, *Jasiński* Jan z Krzeszowic, *Jastrzębski* Karol niewiadomo zkąd, *Ignotiuk* Szymon z Błonia, *Kujawski* Andrzej z Gorlic, *Kossakiewicz* Piotr z Tarnowa, *Klimkiewicz* Grzegorz z Brodów, *Klein* Franciszek ze Lwowa. *Karnowski* Franciszek z Grybowa, *Kuczkowski* Antoni z obwodu Bocheńskiego, *Kaszewski* Karol z Pustkowia, *Koller* Jan z Stibli, *Kołodziej* Michał i *Kołodziejczyk* Tomasz z Krakowa, *Kraus* Karol z Żołyni, *Kurdziel* Jan z Krzeszowic, *Kubieński* Kazimierz z Łuszackich Gór (Wadowice), *Kulikowski* Daniel z Brodów, *Kurbel* Jan z Nielepic (Krzeszowice), *Kwiciński* Jan z Krakowa, *Krzyżanowski* Władysław z Podgórza, *Karcaba* Józef z Baranowa, *Kornas* Lubin z Krakowa, *Krusinowski* Maciej z Sanoka, *Kosiński* Kamil z obwodu Rzeszowskiego, *Księżny* Felix i *Konarski* Antoni z Krakowa, *Kowaluk* Walenty z Kłokonic (Kraków), *Kułaga* Wincenty z Sokolnik, *Kiełbuś* Józef z Żarnówki (Maków). *Kolban* Leopold z Domasłowic (Szczucin), *Klucek* Wojciech z Krakowa, *Kosewicz* Szymon ze Lwowa, *Kołodziejczyk* Józef z Krakowa, *Kossowski* Kazimierz z Babic (Kraków). *Kuzin* Maciej z Chujczego (Żółkiew), *Kukosz* Wojciech z komitatu trenczyńskiego, *Krysa* Antoni z Powicc (Lwów), *Komorek* Wawrzyniec z obwodu Wadowickiego, *Kaczorowski* Stefan z Krzeszowic, *Kurowski* Franciszek z Krakowa, *Kwapil* Ludwik z Oleśny, *Klug* Jakób z Tarnowa, *Kudlaczek* Antoni z Kościelca, *Kwaśniewski* Józef z Krakowa, *Kowalski* Ignacy z Krakowa, *Kitt* Ludwik z Pesztu, *Kliczyński* Jan z Krakowa, *Kolanowski* Stanisław z Krakowa, *Klemczyński* Andrzej, *Kwiecień* Karol, *Kwaśniewski* Antoni, *Konczykowski* Antoni, *Knapik* Jan ze Lwowa, *Lucyn* Jan z obwodu Krakowskiego, *Lanc* Michał z Kolbuszowy, *Lewkowicz* Józef ze Lwowa, *Lejko* Kasper z Mielca, *Lejczak* Andrzej z Krakowa, *Lejbisko* Franciszek z Kąt (Kraków), *Lisiewicz* Jan z Krakowa, *Ligner* Pius z Biecza, *Lang* Antoni z Krakowa, *Lewicki* Piotr z Brodów, *Lont* Stefan z Rudaniec, *Lorenz* Jakób z Krakowa, *Lutyński* Władysław z Spytkowic (Wadowice), *Luczek* Józef z Krakowa, *Łoś* Gustaw z Swoszowic, *Łynik* Jan z Izdebnika (Kraków), *Łowczyński* Kamil z Krakowa, *Moj* Kazimierz z Krakowa, *Mieczunda* Tomasz z Krzeszowic, *Malec* Jan ze Lwowa, *Miedźwiecki* Jan (ma być z guberni Augustowskiej), *Majko* Kazimierz z Jaworzna (Kraków), *Mandecki* Tomasz z powiatu Krzeszowickiego, *Mańkowski* Alexander z Dobromyśla. (Dok. nast.)

Wiedeń, 12. listopada. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Najjaśn. Pan przybył wczoraj o godzinie wpół do 10tej z Schönbrunnu do Wiednia, i przyjmował Ich C. M. Arcyksiążąt Albrechta i Rainera; następnie prezydował na radzie ministrów, w której brali udział wszyscy pp. ministrowie i węgierscy kanclerze nadworni. O godzinie 1szej Jego Ces. Mość odjechał z powrotem do Schönbrunnu. Tamże o godzinie 4tej po południu był wielki obiad, na który byli zaproszeni wszyscy pp. ministrowie i kanclerze nadworni. — J. C. M. Arcyksiążę marszałek Albrecht udaje się we wtorek osobnym pociągiem dworskim do Komorna. — J. C. M. w towarzystwie kilku jenerałów odbędzie tamże przegląd wojska, zwiedzi twierdzę i po jednodniowym pobycie tamże, wróci do Wiednia. — Książę Modeński zamierza przepędzić tę zimę w Grazu, i toczą się już układy względem wynajęcia pięknej willi hr. Seiller dla Jego ks. Mości. Książe ma przybyć do Gracu na początku przyszłego miesiąca. — J. C. M. Arcyksiążę Karol Ferdynand, fml. hr. Braila, jenerał-major hr. Mitrowsky pojechali wczoraj zrana do Seelowitz, gdzie w ciągu tego tygodnia mają się odbywać wielkie polowania. — Jego Excel. Tawernik baron Sennyey przybył tu wczoraj z Pesztu, i był przyjmowany przed południem przez Jego Exc. węg. kanclerza nadwornego a w południe przez Najjaśn. Pana. — U ces. francuskiego posła księcia Grammont będzie w przyszłą środę pierwsze w tej porze soirée dyplomatyczne, na które zaproszeni zostali pp. ministrowie, członkowie ciała dyplomatycznego i kilku wyższych wojskowych.

„Wiener Zeitung" zamieściła półroczny wykaz stanu długu publicznego państwa austryackiego po koniec czerwca 1866 r. Według tego wykazu ogólna suma długu wynosi 2.831,211.195 złotych austryackich. W sumie tej mieści się dług Królestwa Lombardzko-weneckiego, które wtenczas jeszcze do Austryi należało, w wysokości 64.296.352 złotych austryackich, nie jest zaś nią objęta po-

życzka przymusowa w wysokości 12 milionów prawem z dnia 25go maja 1866 roku na Królestwo Lombardzko-weneckie zadekretowana, gdyż według uwagi w wykazie zamieszczonej, obligacye tej pożyczki emitowane nie były. Po strąceniu długów lombardzko-weneckich ogólny dług państwa wynosił zatem 2.766,914.842 złotych austryackich, zwiększył się więc od ostatniego grudnia 1865 r. o 234,914.842 złr. Zwiększenie to nastąpiło w skutek pożyczki w srebrze pod dniem 25. listopada 1865 roku zaciągnionej, a dopiero w obecnym wykazie zamieszczonej, w wysokości 146,938.800 złr., oraz w skutek powiększenia długu niestałego według prawa z dnia 25. maja 1866 r. stanowiącego przejęcie na rzecz państwa banknotów 1 i 5 reńskowych jako not państwa. Pozycya ta wynosi według wykazu 126,796.828 złotych austryackich.

Ponieważ wykaz obejmuje tylko stan długu publicznego po dzień 30. czerwca b. r., przeto poźniejsze operacye finansowe i poźniejsze obciążenie długu państwa nie są w nim uwzględnione. Do tej kategoryi należy zaliczka 60 milionów z banku powzięta, oraz prawo z dnia 25. sierpnia postanawiające emisyę formalnych not państwa, oraz i pożyczki pięciuprocentowej wolnej od wszelkiego podatku. Zresztą pożyczka 60 milionowa u austryackiego towarzystwa kredytu ruchomego w pierwszem już półroczu 1866 roku zaciągnięta na dany w zastaw nieruchomy majątek państwa zamieszczona jest w wykazie tylko ante lineam, gdyż listy zastawne na tę pożyczkę po koniec czerwca 1866 roku wydane jeszcze nie były. Według uwagi w wykazie zamieszczonej 18 obligów na tę pożyczkę w wysokości 24,850.000 złr. przez komisyę kontroli długu państwa podpisane zostały, z tych 9 obligów w wysokości 10,315.000 złr. zostały intabulowane i doręczone zakładom kredytu nieruchomego. Stan obligacyi indemnizacyjnych w niczem się nie zmienił od dnia 31. grudnia 1865 r., przybyła tylko suma 2,500.000 złr. pożyczki głodowej galicyjskiej.

Kraków, 12. listopada. *(Posiedzenie roczne Towarzystwa naukowego.)* „Czas“ donosi: Dnia 10. wieczorem odbyło się doroczne pełne posiedzenie Tow. nauk. krak. Prezes Dr. Majer zagaił zebranie odczytaniem odezwy Senatu akademickiego Uniwer. Jagiell. wystósowanej do Towarzystwa, której treścią był objaw życzliwych chęci Uniwersytetu wynurzonych Towarzystwu w chwili gdy upływa 50 lat jego istnienia. Rektor Uniwersytetu złożył Towarzystwu na tę pamiątkę nowe swoje dzieło świeżo wydane. Obecni na posiedzeniu członkowie zebrani liczniej jak zwykle, na wezwanie Prezesa powstali i przyjęli odezwę Senatu akademickiego okrzykiem na cześć i pomyślność *Almae matris*.

Prezes zawiadomił następnie o ważniejszych czynnościach administracyjnych w ubiegłym roku dokonanych, między któremi zwrócił uwagę na obrót i stan majątku Towarzystwa — przechodząc po szczególe pozycye tej kategoryi, mówił o zamierzonem utworzeniu stypendyum z sumy przez ś. p. Fr. Wężyka wypożyczonej i na domu Tow. hipotekowanej. Wspomniał o staraniach względem odzyskania legatów Towarzystwa przez ś. p. Konarskiego przekazanych, oraz o użyciu uzyskanego dotąd procentu na wsparcie uczniów Uniw. krak., co ma służyć zarazem na uczczenie pamiątki 50 lat istnienia Towarzystwa. Dalej składał Prezes sprawę z zapisów księcia Romana Jerzego Lubomiskiego, i doniósł o wypłaceniu już przez spadkobiercę księcia Adama Lubomirskiego pierwszorocznej raty w ilości 2000 złr. Z uznaniem wdzięczności dla Sejmu krajowego nadmienił Dr. Majer o wyznaczonem stałem uposażeniu (kwotą 1500 złr. rocznie) na poparcie działań komisyi fizyograficznej zawiązanej w Towarzystwie. Co się ruchu naukowego tyczy, odwołał się Prezes w tej mierze do świadomości Członków Towarzystwa, wspominając tylko o rychłem ukazaniu się tomu uzupełniającego dzieło *Monografia Mogiły*, oraz o wyjściu wkrótce 35 i 36 tomu *Rocznika;* wreszcie o dokończeniu rozpoczętego tomu *Hist. pow.* Zarańskiego, i oddaniu do druku dzieła Z. A. Helcla w przedmiocie historyi prawodawstwa polskiego.

O stanie zbiorów Towarzystwa mówił Prezes szczegółowo, wykazując pomyślne rezultata przybytków w bibliotece i muzeach.

Podskarbi Tow. p. H. Seredyński przedstawił liczebnie stan kasy.

Wreszcie przystąpiono do wyborów, w skutku których Dra Majera pozostawiono przy prezesostwie, a p. H. Seredyńskiego na urzędzie podskarbiego. Sekretarzem obrano p. J. Szujskiego w miejsce Dra Prof. Burzyńskiego ustępującego dla słabości zdrowia.

Nakoniec proponujący nowych Członków motywowali ich uzdolnienia i kwalifikacye — po czem nastąpiło tajne na tych kandydatów głosowanie. Przyjęci tedy zostali na Członków czynnych:

pp. X. Dr Tomasz Bratranek Rektor Uniw. Jagiell.
Dr. Fr. Mertens Profesor Uniw. Jagiell.
Karol Langie literat, Radzca m. Krakowa.
Dr. M. L. Jakubowski Docent chorób dzieci w Uniwersytecie Jagiellońskim.
Dr. Józef Falęcki lekarz prakt. w Krakowie.

Na Członków korespondentów:
pp. Dr. Zajączkowski Prof. Uniwers. Warszawskiego.
Dr. Kowalczyk Adjunkt Obserw. astr. warsz., obaj byli docenci Uniwer. Jagiellońskiego.

Członkiem honorowym został (na zasadzie 10. §. lit. 6 statutu Tow.) p. Ludwik Helcel, wiceprezes Rady m. Krakowa.

Tryest, 10. listopada. *(Zniesienie rewizyi paszportów.)* Obwieszczenie Jego Ex. Namiestnika podaje do wiadomości powszechnej, że ponieważ ustały przyczyny zaprowadzonej obwieszczeniem z 26. kwietnia r. b. chwilowo rewizyi paszportów u granic Wybrzeża, wchodzą napowrót co do komunikacyi granicznej w moc obowiązującą przepisy zawarte w cesarskiem rozporządzeniu z 6go listopada 1865.

Francya.

Paryż, 9. listopada. *(Różne wiadomości.)* Wczoraj odbyło się w zamku w Saint-Cloud drugie posiedzenie komisyi gwoli reorganizacyi armii. Było ono dłuższe niż pierwsze posiedzenie; trwało przez całe trzy godziny. Prócz tego członkowie komisyi pracują gorliwie w osobnych komitetach nad rozbiorem kwestyi specyalnych, względem których złożona być ma relacya na najbliższem posiedzeniu plenarnem komisyi.

Książę Napoleon wrócił do Paryża z wycieczki swej do Anglii. Margrabia de Lavalette udał się do departamentu Dordogne, gdzie żona jego mocno zachorowała.

Włochy.

Rzym, 2. listopada. *(Zachowanie Opactwa Monto Cassino.)* Także i za granicami Włoch będzie bez wątpienia miłą wiadomość, że sławne opactwo Monte Cassino zostanie zachowane. Opat Luigi Tosti, jego dziejopis, jeździł w tym celu do Florencyi i znajdował się właśnie u Ricasolego, gdy doniosła depesza z Monte Cassino, że przybył tam podprefekt z Lory, by położyć sekwestr na ten klasztor imieniem rządu. Minister telegrafował natychmiast napowrót, ażeby odstąpiono od tego i wczoraj przybył Tosti do Rzymu z radośną wiadomością, że Monte Cassino, z uszanowania dla zasług jego około oświaty i jako pomnik Włoch zachowane zostanie pod opieką prywatnego, pod gwarancyą państwa zostającego Towarzystwa, które nosi nazwę „Benedyktynów.“ Przywilej ten nadany został jedynie temu opactwu.

Rosya.

(Wydoskonalona broń palna.) „Mosk. Wied.“ podają następujący artykuł w tym przedmiocie: „Pułkownik Gorłow, z artyleryi gwardyi Cesarskiej, posyłany był w r. 1865 do Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, dla poczerpnięcia rozmaitych wiadomości dotyczących artyleryi. Przyjęcie jakiego doznał tam pułkownik Gorłow, i gotowość z jaką władze amerykańskie dostarczyły mu wszelkich środków dla spełnienia z powodzeniem powierzonej mu misyi, zasługują na szczególną wdzięczność ze strony każdego Rosyjanina. Pułkownik Gorłów zwrócił pomiędzy innemi uwagę na kwestyę karabinów do szybkiego strzelania. Zakomunikowano mu rezultata z użycia karabinów Spencera, w które uzbrojona była jedna część armii północnej, rezultatata tak stanowcze, iż po ukończeniu wojny, postanowiono wprowadzić do armii amerykańskiej w wielkich rozmiarach używanie karabinów do szybkiego strzelania. Wśród licznych systemów zaproponowanych przez wynalazców, pomiędzy którymi znajdują się także kobiety, komisya specyalna, wyznaczona przed przybyciem pułkownika Gorłowa, wybrała cztery systemy, które miano wypróbować. Mianowano komitet, w przytomności którego mają odbywać się te próby, i jenerał Dyer, naczelnik zarządu artyleryi, przyrzekł pułkownikowi Gorłowowi, że zakomunikuje mu sprawozdania z posiedzeń tego komitetu i jego ostateczną decyzyę co do wyboru karabinu dla armii Stanów Zjednoczonych. Modele broni wszelkich systemów zasługujących na uwagę, zostały nabyte przez p. Gorłowa; pułk. amerykański Ledley odmówił zapłaty za swój karabin i upraszał jedynie o złożenie tego karabinu Najjaś. Cesarzowi, na dowód wielkiej przychylności dla Jego Cesarskiej Mości i sympatyi dla Rosyi. Pułkownik Gorłow miał sposobność zbadać fabrykacyę ładunków metalowych. Robione są one w arsenale rządowym w Frankfurcie, za pomocą machin wydoskonalonych. P. Gorłow udał się do p. Stantona, ministra wojny w Stanach Zjednoczonych, z prośbą o upoważnienie go do nabycia kilku takich machin. P. Stanton zezwolił natychmiast na oddanie tych machin pułkownikowi Gorłowowi, dla doręczenia ich rządowi rosyjskiemu w imieniu rzeczypospolitej amerykańskiej, jako dowód szczerej sympatyi Stanów Zjednoczonych dla Rosyi. Jednocześnie p. Stanton odmówił zapłaty za machiny, na które sam arsenał wyłożył 2825 dolarów. Machiny te oddane zostały konsulowi naszemu w Nowym Jorku i ustawione są już obecnie w fabryce pistonów w Ochcie. P. Stanton rozkazał jednocześnie przysposobić dla nas niezwłocznie 4000 ładunków metalowych.“

Grecya.

Ateny, 3. listopada. *(Różne wiadomości.)* Izba deputowanych odroczona została na 40 dni.

W obozie turecko-egipskim na wyspie Kandyi panować ma tyfus. Powstańcy pobici zostali pod Sfakią. Dowódca eskadry francuskiej niechciał przyjąć adresu powstańców i oświadczył, iż ma od rządu swego polecenie do moralnego popierania Turków.

W Tesalii i w Epirze wyższe duchowieństwo i Archonci mają być po części stronnikami Turków. Rozbójnictwo na teraz uśmierzone zostało. Z twierdzy Riva uciekło 35 więźniów.

Ciągle trwa wielka kryzis finansowa. Pieniędzy brak zupełny, bankructwa częste. Na rozynki nie ma kupca przy wielkich zapasach. Zbiór oliwy wypadł pomyślnie.

Ministrowie spraw wewnętrznych i wojny w wydanych okólnikach zaostrzyli przepisy neutralności.

Zgromadzenie narodowe na wyspie Kandyi uchwaliło adres do króla Jerzego, w którym prosi o wstawienie się jego do mocarstw chrześciańskich i o przeniesienie rodzin chrześciańskich z wyspy Kandyi do Grecyi.

Wiadomość o powstaniu w Tesalii była zmyślona.

Turcya.

Konstantynopol, 3. listopada. *(Różne wiadomości.)* Prócz posła rosyjskiego i poseł hiszpański nie zrobił wizyty księciu Rumunii.

Poseł hiszpański żądać ma protektoratu nad miejscami świętemi wspólnie z Francya.

Sułtan nie chce przystać na koncesye dla Chrześcian, jakie Wielki Wezyr zaproponował.

W Albanii przyszło do bójki między Albanami a chrześcianami, przy czem zrabowano i zniszczono kilka domów chrześciańskich.

KRONIKA.

(Kwitnące rośliny innych stref.) W cieplarni tutejszego ogrodu botanicznego kwitną obecnie: Amaryllideae Eucharis amazonica (Lindley), pięknej białej barwy, rosnące na brzegach rzeki Amazońskiej w Brazylii; Commelynaceae Dichoresandra ovata (Martius) z Brazylii, barwy błękitnej; z rodzaju ananasów Bonapartea juncea (R. et P.) z kwiatem na łodydze 1 sążeń wysokiej, z Peru, gdzie zgęszczony sok tej rośliny uważany jest jako wyborne lekarstwo na rany; nakoniec pomiędzy Orchideami, piękne gatunki Begonia Rese z wielkiemi liśćmi srebrzysto nakrapianemi, będąca teraz w modzie w Anglii i Francyi gdzie można ją widzieć w każdym salonie.

(Pożary) W Czanyżu w powiecie Busk d. 12. z. m. spaliła się gr. kat. cerkiew wraz z dzwonicą i trupiarnią. Przyczyna pożaru jest niewiadoma.

W Borodczycach w powiecie Chodorowskim, dnia 8. b. m. spaliły się trzy domy włościańskie z budynkami gospodarskiemi i zapasami zboża. Przyczyna pożaru jest niewiadoma. Szkoda wynosi około 6000 złr.

(Sprawozdanie o cholerze na Bukowinie) „Bukowina“ pisze: W czasie od 24. paźdz. do 2. listopada b. r. wydarzały się wypadki cholery w 4 miejscowościach powiatu Zastawnickiego. Do pozostałych według ostatniego wykazu 373 chorych na cholerę przybyło 716, było więc ogółem 1089 chorych z których wyzdrowiało 493, umarło 375, pozostało w kuracyi 221 osób. Od początku wybuchu zarazy w 150 miejscowościach na 282.632 dusz, zachorowało 11.549 osób, z tych wyzdrowiało 6175, umarło 5152, pozostało w kuracyi 221.

(Zbiory krak. instytutu technicznego.) Z początkiem roku szkolnego 1866/7 zbiory krakowskiego instytutu technicznego i szkół z nim połączonych, obejmują: modeli i narzędów do wykładów fizyki 218, do mechaniki 151, do technologii 276, do chemii 110?, do miernictwa 68, do architektury 78, do stolarszczyzny 74 — minerałów 3031, innych okazów z tego działu 1252, rysunków 1316, antyków 92 — biblioteka, z której oprócz profesorów i uczniów, może nadto korzystać ogół, liczy 6100 tomów. We wszystkich oddziałach instytutu technicznego jest uczących profesorów i asystentów 28.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie miesiąca października 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejsce targu:											
	Białykamień		Olesko		Radziechów		Sasów		Sokołówka		Zborów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy	3	60	3	75	3	25	3	42	3	.	4	.
„ żyta	2	.	2	.	2	20	2	.	2	.	2	25
„ jęczmienia	1	60	1	80	2	.	1	40	2	.	2	.
„ owsa	1		.	80	.	85	.	70	1	.	1	.
„ hreczki	2	20	2		2	50	1	92	1	50	2	.
„ kukurudzy	.	.	2	50	.	.	2	5	2	.	.	.
„ ziemniaków	.	.	.	75	.	80	.	75	.	80	1	.
Cetnar siana	1	.	1	.	1	.	.	75	1	.	1	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	40	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	.	4	50	5	20	3	45	3	10	7	.
„ „ miękkiego	3	.	3	.	3	.	2	50	2	10	6	.
Funt mięsa wołowego	.	7	.	10	.	8	.	9	.	8	.	9
Mas okowity	.	.	.	.	.	50	.	57	.	.	.	48

Ostatnia poczta.

Kopenhaga, 12. listopada. Dziś o godzinie $12^1/_2$ nastąpiło otwarcie sejmu. Król czytał mowę od tronu. Projekt ustawy względem posagu dla Księżniczki Dagmar będzie przedłożony izbom.

Paryż, 12. listopada. „Monitor“ donosi z Konstantynopola pod dniem 10. b. m.: Mustafa Basza ogłosił powszechną amnestyę na wyspie Krecie. — Ten sam dziennik stwierdza, że w Paryżu zgasła już zupełnie cholera. — „Constitutionel“ zaprzecza podaniom dziennika „Memorial diplom.“ co do tonu, w jakim miał przemawiać Odo Russell podczas ostatniego pobytu swojego w Paryżu.

Berna, 12. listopada. Gdy wczoraj wieczorem przywrócili żandarmi porządek w Genewie, nie zakłócono już więcej spokojności.

Genewa, 12. listopada. Rząd oznajmia radzie federacyjnej, że przy wczorajszych wyborach do wielkiej rady zaszły haniebne bójki. Wysłano na miejsce batalion landwery, a w razie potrzeby wystąpi więcej wojska.

Barcelona, 11. listopada. Pogłoska o mniemanem powstaniu w Katalonii jest fałszywa; panuje tam zupełna spokojność.

Bukareszt, 12. listopada. Książe wyjechał dopiero dzisiaj. Wczoraj miała nastąpić ratyfikacya nowej pożyczki z domem Oppenheima.

Szanghai, 8. paźdz. Wiadomość o śmierci Tajkuna potwierdza się.

Nowy York, 10. listopada. Jenerał Sherman pojechał do Mexyku.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. listopada.

Hotel europejski: PP. Steczkowski Fr., c. k. major, z Przemyśla. — Romanowski Em., z Żukowa. — Skrzyszewski Sew., z Sewerynki. — Wiśniewski Wik., z Strzelisk.

Hotel Langa: Kovacz Stef, c. k. porucz., z Pragi. — Kopietz Ant., c. k. porucz., z Pesztu.

Hotel angielski: Gotyński Ad., z Podszumlaniec.

Hotel pod tygrysem: Seeliger Karol, c. k. kapitan, z Wołkowa.

Hotel Kuhna: Szmit Rom., z Zohatyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. listopada.

PP.: Abendroth Lud., c. k. rotm., i Wesselyi Józef, jener. inspektor, do Wiednia. — Dombrowiecki Emil, c. k. porucz., do Tarnowa. — Skarbek Borowski Józef, do Hurka. — Chajęcki Tad., do Żurawna. — Padlewski Jan, do Skolego. — Roszkowski Antoni, do Brykonia. — Rozwadowski Kaz., do Ruzdwian. — Sozański Ant., do Sambora. — Strojnowski Leon, do Grzymałówki. — Tretter Hil., do Laszek. — Wasylko Ebasz, do Pańka. — Zaklika Edward, do Hawłowic.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. listopada 1866.

Pora	Barometr w mierze par. sprow. do 0° Reau.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326 03	— 2.0	78.3	zachodni sl.	pochmurno
2. god po poł.	324 27	+ 5.4	71 5	połud.-zach. „	„
10. god. wiecz.	321 96	+ 4.4	82.4	„ „	deszcz

Ilość deszczu 0.‴70.

TEATR.

Dziś (przed. niem.) „**Lucrezia Borgia**,“ wielka opera w 3 aktach z muzyką Donizettego.

W piątek (przed. pol.) „**Równy Wojewodzie**,“ obraz dramatyczny z 18. wieku w 5 aktach przez J. J. *Kraszewskiego*; po raz pierwszy. Na dochód p. Karola *Królikowskiego*.

Kurs Lwowski.

Dnia 13. listopada.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	02	6	07
Dukat cesarski	„ „	6	05	6	11
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	42	10	62
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	92	1	99
„ papierowy rosyjski	„ „	1	66	1	68
Talar pruski	„ „	1	90	1	93
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	73	58	74	33
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	77	26	78	78
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	27	68	08
5 % Pożyczka narodowa	bez kuponów	66	25	66	92
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	218	67	221	17
Akcye kolei lwowsko-czerniowieckiej		188	50	190	50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 13 listopada.

	złr.	kr.
5 % Metaliki	59	45
5 % pożyczka narodowa	66	40
Losy z 1860 roku	79	80
Akcye banku wiedeńskiego	715	—
„ „ kredytowego	151	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	128	10
Srebro	127	—
„ towarem	—	—
Dukat pojedyńczy	6	$09^1/_2$

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.